

ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Окара Д.В., Денисенко В.Ю. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*), **Орлов Є.В.** (*Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна*)

На сучасному етапі розвитку суспільства основним завданням вищої освіти є не стільки передавання студентам накопичених знань, скільки формування в них умінь самостійно навчатися, має бути вироблена якісно нова модель підготовки членів майбутнього інформаційного суспільства, для яких здатність до комунікацій, активне оволодіння науковою картиною світу, гнучка зміна своїх функцій у процесі виконання професійних обов'язків, відповідальна громадянська позиція стануть першочерговою життєвою потребою. Розвиток нових інформаційно-комунікаційних технологій поклав початок створенню програмного забезпечення для навчання і самоосвіти.

На сьогоднішній день ситуація така, що знання стрімко застарівають. Зараз цінуються аж ніяк не самі знання, а, швидше, вміння працювати з інформацією, тому пріоритетним напрямом розвитку вищої освіти є впровадження електронного навчання в освітній процес, використання спеціальних інструментальних засобів для розробки електронних навчальних курсів. Комп'ютерні програми (електронні підручники і навчальні посібники, комп'ютерні задачники, гіпертекстові інформаційно-довідкові системи – архіви, каталоги, довідники, енциклопедії, тестувальні та моделювальні програми-тренажери тощо) розробляються на основі мультимедійних технологій, які виникли на стику багатьох галузей знань.

Електронні навчальні курси складаються з електронного контенту двох типів: 1) ресурси, призначені для подання змісту навчального матеріалу (електронні конспекти лекцій, мультимедійні презентації лекцій, методичні рекомендації тощо); 2) ресурси, що забезпечують закріплення вивченого матеріалу, формування вмінь та навичок, самоперевірка, завдання, тестування. Одним із засобів інформаційно-комунікаційних технологій є електронний підручник, який застосовується викладачем для навчання студентів у дистанційному режимі. Електронний підручник являє собою електронний освітній ресурс із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), у якому з урахуванням інформаційно-комунікаційних технологій рівнозначно і взаємопов'язано наведено текстовий, звуковий, графічний та інший навчальний матеріал, який забезпечує безперервність і повноту дидактичного циклу відповідно до принципів навчання і діючої

програми [1].

Основними функціями електронного підручника є забезпечення керівництва процесом пізнавальної діяльності; виконання інформаційної функції (містить зміст предмета вивчення, поданого в електронному вигляді; тексти, таблиці, схеми, графіки, діаграми, ілюстрації); керуюча роль (має встановлений навчальною програмою зміст); засіб планування, підготовки і проведення занять, консультацій; раціоналізація навчання (функція економії часу, який витрачає студент на пошук необхідної інформації з досліджуваної дисципліни).

Для покращення роботи з електронним підручником потрібно враховувати специфічні особливості курсу, а також такі психологічні фактори, як використання різних способів подання навчального матеріалу, його емоційна насиченість; розмір текстової зони та продумане використання певних шрифтів; наявність кольорових обмежень (не більше чотирьох кольорів, поєднання неагресивних кольорів фону і тексту); особливості мимовільної уваги, а також особливості психотипу людини (кінестетики, аудіали, візуали).

Дистанційне навчання може поєднуватися з традиційним (наприклад, програмування, на нашу думку, краще викладати традиційними методами, а історію обчислювальної техніки – дистанційно). При викладанні більшості тем дисципліни «Економетрія» доцільно використовувати змішане навчання. Доцільно також використовувати різні види навчання на одному занятті.

Висновки. Інформатизація освіти і пов'язані з нею можливості електронного навчання ведуть до зміни організаційних форм і методів навчання, до використання інноваційних методів і засобів навчання у виші. Електронний навчальний посібник дозволяє студенту самостійно вибирати темп навчання, володіє більшою наочністю і зручністю використання порівняно з друкованим аналогом, а також дозволяє здійснювати постійне оновлення інформації досить швидко і без особливих витрат, що дуже важко в разі друкованого підручника. Незважаючи на певні недоліки, електронний підручник при грамотному використанні може стати потужним інструментом у вивченні, зокрема, таких дисциплін, як «Інформатика», «Техніка використання ЕОМ», «Економетрія», «Вища математика». Впровадження в навчання студентів інженерних та економічних спеціальностей електронних підручників позитивно впливає на ефективність засвоєння учбового матеріалу, вміння використовувати отримані знання та навички в майбутній професійній діяльності.

Семеніхіна О.В. До питання про сучасний електронний підручник О.В. Семеніхіна. – Матеріали ІХ Міжнародної конференції «Стратегія якості у промисловості і освіті» (31

травня – 7 червня 2013 р., Варна, Болгарія): Матеріали. У 3-х томах. Том III. –
Дніпропетровськ – Варна, 2013. – С.519-521